

PERSBERICHT

Apeldoorn, 24 mei 2018

Geen PFOA, maar op één plek wel GenX aangetroffen in bodemwater TGG

Waterschap Vallei en Veluwe wil TGG Westdijk Bunschoten-Spakenburg ontgraven

Om de verontreiniging van de Westdijk Bunschoten-Spakenburg op te heffen, wil het dagelijks bestuur van waterschap Vallei en Veluwe de Thermisch Gereinigde Grond (TGG) ontgraven en volledig vervangen door schoon materiaal. Het dagelijks bestuur heeft gisteravond het algemeen bestuur van het waterschap geïnformeerd en deze visie uiteengezet.

Het dagelijks bestuur komt tot deze conclusie, nadat gisterochtend bij het waterschap bekend werd dat er ook een verhoogde concentratie GenX (FRD-902 - ammoniumzout) in de TGG zit. Er blijkt geen PFOA in de TGG te zitten. GenX staat op de zogenoemde 'lijst met potentieel zeer zorgwekkende stoffen' van RIVM. Het RIVM onderzoekt momenteel de schadelijkheid van deze stof. Er zijn op dit moment geen wetenschappelijk vastgestelde normwaarden, maar het RIVM heeft wel een voorlopige richtwaarde voor onder andere drinkwater en oppervlaktewater afgegeven.

Twee weken geleden werd al bekend dat er benzeen in de geleverde partij TGG zit. Volgens het dagelijks bestuur blijft, van alle eerder gepresenteerde oplossingsvarianten, er nu maar één oplossing over. Het ontgraven van de TGG en vervangen door schoon materiaal is de enige oplossingsvariant die overblijft om de situatie op de Westdijk weer te normaliseren en de verontreiniging op te heffen. Het waterschap heeft alle betrokkenen, waaronder de bevoegd gezagen (de provincie Utrecht, de gemeente Bunschoten, Waterschap Vallei en Veluwe) en RUD Utrecht, op de hoogte gebracht van de bevindingen. De gemeente Bunschoten heeft het GGD regio Utrecht om een reactie gevraagd. Zij melden aan de gemeente dat de aanwezigheid van GenX in het dijklichaam geen relevante blootstelling voor mensen oplevert. Dit betekent dat het GenX, hoewel het een gevaarlijke stof is, in deze situatie geen gevaar voor de gezondheid van mensen vormt.

Meer vervuild dan gedacht

"De partij TGG, die door de verantwoordelijke aannemer is gebruikt, blijkt meer vervuild te zijn dan aanvankelijk gedacht", stelt dijkgraaf Tanja Klip-Martin. "Eerst benzeen, nu GenX. De GenX is in het onderzoek op één plek gemeten in het bodemwater (water dat in de TGG zelf zit). Nader onderzoek moet uitwijzen of het ook in het oppervlaktewater zit. Maar de conclusie is voor ons nu al helder: de verschillende soorten aan schadelijke en ongewenste stoffen, de complexiteit van de bodemprocessen en de kwetsbaarheid van de omgeving, geven een dermate onbeheersbaar risico, dat het niet meer acceptabel is om de TGG permanent te laten liggen. Ons doel voor de Westdijk, namelijk een mooie, schone en veilige dijk voor de inwoners van Bunschoten-Spakenburg maken, is alleen nog met het ontgraven haalbaar."

De aangetroffen concentratie GenX in het bodemwater van de TGG bevindt zich ruim boven de eerder genoemde richtwaarde. Echter, de gemeten waarde in het bodemwater, mag niet vergeleken worden met de richtwaarde van oppervlakte water. Aangenomen mag worden dat GenX verdund wordt, naarmate het meer in aanraking komt met water. Laboratoriumgegevens geven aan dat GenX mogelijk kankerverwekkend is voor de mens.

Extra onderzoek

Het waterschap deed extra metingen naar andere stoffen, omdat het recent signalen via de media ontving over het reinigingsproces van leverancier ATM. Klip-Martin: "Het was voor ons aanleiding om extra te gaan onderzoeken en dat heeft voor deze resultaten gezorgd. We zijn als waterschap zeer ontstemd over wat er is aangetroffen. De eis bij de aanbesteding was dat TGG alléén voor de versterking van de dijk gebruikt mocht worden, als het ook voldeed aan wet-en regelgeving. Daar is volgens ons totaal niet aan voldaan."

Feiten

Al in een vroeg stadium liet de gemeenteraad van Bunschoten in een motie weten van de TGG af te willen. Volgens de dijkgraaf kon het waterschap dit advies toen niet meteen overnemen. "We kunnen nu een besluit nemen op basis van de feiten. Dat is essentieel voor de afhandeling. Zowel met betrekking tot de daadwerkelijke werkzaamheden op de dijk zelf, als ook voor het juridische traject", aldus Klip-Martin. "Zo weten we nu wat er ligt en kunnen we verder uitzoeken hoe het ontgraven van deze TGG gedaan moet worden. Bovendien is het nu verantwoord en goed uit te leggen waarom we de Westdijk weer opnieuw gaan aanpakken en waarom het op deze manier zou moeten worden uitgevoerd. Dit traject zorgt immers ook weer voor nieuwe overlast voor de bewoners. Daarnaast is het ontgraven en het aanbrengen van schoon materiaal één van de meest kostbare oplossingen van alle gepresenteerde oplossingsvarianten. Maar, wij vinden dit de meest verantwoorde keuze, ook ten aanzien van publieke middelen."

Spijtig

Alle onderzoeken die het waterschap dan ook gedaan heeft, zijn volgens de dijkgraaf dan ook absoluut de moeite waard geweest. Bovendien is het voor de besluitvorming van groot belang dat allerlei partijen nu betrokken zijn geweest bij dit proces. "Kort samengevat: de TGG voldeed sowieso al niet aan wet-en regelgeving. En blijkt nu ook nog eens meer vervuild te zijn dan we oorspronkelijk dachten. We vinden het heel erg spijtig dat dit de inwoners van Bunschoten-Spakenburg en ons waterschap is overkomen."

Voortgang

Het is nu aan het algemeen bestuur van het waterschap om een definitief besluit te nemen. Dat zal formeel gebeuren tijdens de openbare vergadering van 4 juli 2018. Daarna kan het uitvoeringsproces gestart worden. Waterschap Vallei en Veluwe houdt vast aan het zogenoemde twee-sporenbeleid: het uitvoeringstraject en het juridische traject lopen parallel aan elkaar.

=====
Noot voor de redactie: Danny de Vries - Tel: 06 52 322 755 - Communicatie Waterschap Vallei & Veluwe